

BİRLİK VE BERABERLİĞİN ÖNEMİ

Mustafa KILIÇ

I- Konunun Plânı

A-Birlik ve beraberlik kavramları

B-Toplumun birliğini temin eden değerler

1-İnanç birliği

2-Kültür birliği

3-Vatan birliği

4-Dil birliği

5-Ülkü ve amaç birliği

C-Kur'an'ın birlik ve beraberliğe bakışı

D-Hadislerde birlik ve beraberlik teşvikleri

E-İhtilaflar ve ayrılıklar

F-Ayrılık ve ayrımcılıkların getireceği tehlikeler ve zararlar

G-Ayrımcılıkların çeşitleri

1-Çocuklar ve kardeşler arasında ayrımcılık

2-Öğrenciler ve emrinde çalışanlara karşı ayrımcılık

3-Siyasi görüş ayrımcılığı

4-Bölgecilik ve etnik ayrımcılık

H-Birlik ve beraberliğin getireceği faydalar ve mutluluklar

1-İslam dininin mü'minleri kardeş ilan ettiği

2-Sevgili Peygamberimizin Medine'de gerçekleştirdiği kardeşlik ve vatandaşlık antlaşması.

3-Din birliği olanlar arasında kardeşlik, din ayrılığı

olanlar arasında vatandaşlık bağlarını kuvvetlendirmek

II- Konunun Açılımı ve İşlenişi

Konuya birlik ve beraberlik kavramları açıklanarak başlanır. Daha sonra ilgili ayetler ve hadislerle birlik ve beraberlik konusunda dinimizin emir ve yasakları izah edilir. Toplumun birliğini temin eden; inanç, kültür, vatan, dil, ülkü ve amaç birliğinin önemi anlatılır. Birlik ve beraberliğin zıddı olan ihtilaf ve ayrılıklardan ve bunların kişiye ve topluma getireceği zararlardan bahsedilir. Aile içinde çocuklar, okullarda öğrenciler, iş yerlerinde çalışanlar arasında ayırım yapmanın birlik ve beraberliği bozucu etkilerinden, kişi ve kuruluşları hedef almayan genel örnekler verilir. Farklı inançlara mensup, ayrı bölgelerde yaşayan, değişik etnik kökenlerden gelmiş, farklı siyasi görüşlerdeki insanların, aynı vatan ve birlik ve

beraberlik içinde yaşamalarının zarureti ve faydaları anlatılır. Her türlü farklılığın hoşgörü ile karşılanması, her değerın saygıya layık olduğu ve saygı ve hoşgörünün; karşı saygı ve hoşgörüyü getireceği, buna karşılık tahammülsüzlük ve ayrımcılığın da; karşı tahammülsüzlük ve ayrımcılığı getireceği izah edilir.

III- Konunun Özet Sunumu

İnsanlar bir arada yaşamak zorundadırlar. Çağımızın modern araştırmaları, hayvanların bile birlikte yaşadıklarını hatta uyum içinde yaşamak için aralarında bir takım kurallarının olduğunu göstermiştir.

Eşref-i mahlukat olarak yaratılmış olan¹ insanların da elbette belli kurallar içinde yaşaması gerekmektedir. Bu kuralların en önemlisi birbirlerine ve tabiata zarar vermeden yaşamaktır. Bunu gerçekleştirebilmek için de; Kur'an'ın ve Sevgili Peygamberimizin getirdiği, salim aklın da kabul ve tasdik ettiği birlik ve beraberlik içinde yaşamamanın kurallarını, hayatımızın her anında uygulamak zorundayız. Dünyanın çok küçüldüğu çağımızda, insanları ayrılıklara, dolayısıyla huzursuzluk ve mutsuzluğa götürecek her şeyi bertaraf etmek zorundayız. Önce din kardeşi, sonra aynı vatanın ve aynı dünyanın vatandaşları olduğumuzu, en sonunda da hepimiz Hz. Adem'in çocukları olarak insanlıkta kardeş olduğumuzu ön plana çıkararak, birlik ve beraberlik içinde yaşamalıyız. Kendimiz için istediğimizi başkaları için de istediğimiz, kendimiz için istemediğimiz şeyleri başkaları için de istemediğimiz zaman, herkes için mutlu bir hayata kavuşacağız. İnsanların maddi çıkarlar için, birbirlerinin evlerini eşyalarını yağmaladıkları bir çağda, insanları hidayete ulaştırmak için gönderilen Sevgili Peygamberimiz; aynı inançtaki insanları kardeş yaparak, farklı inanç sahiplerini vatandaşlık ve dostluk anlaşmaları ile birbirlerine bağlayarak, mutlu bir toplum meydana getirmiş, saadet asrını gerçekleştirmiştir.

IV- Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Ayetler

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

1 Tîn, 95/4

“Hep birlikte Allah’ın ipine (Kur’an’a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de o, kalplerinizi birleştirmişti. İşte onun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de o sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle apaçık bildiriyor ki doğru yola eresiniz.”²

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”³

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

“Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte onlar için büyük bir azap vardır.”⁴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

“Ey iman edenler! Hepiniz topluca barış ve güvenliğe (İslam’a) girin. Şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır.”⁵

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۚ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

“Allah’a ve Resûl’üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.”⁶

V- Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Hadisler

عن ابن عمر رضي الله عنهما أخبره: أنَّ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم قال: المسلمُ أخو المسلمِ، لا يظلمُهُ ولا يُسَلَمُهُ، ومن كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته، ومن فرَّجَ عن مسلمٍ كُرْبَةً فرَّجَ اللهُ عنه كُرْبَةً من كُرَبَاتِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، ومن سترَ مسلماً سترَهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

2 Âl-i İmrân, 3/103

3 Âl-i İmran, 3/104

4 Âl-i İmran, 3/105

5 Bakara, 2/208

6 Enfâl, 8/46

“Müslüman, müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, haksızlık yapmaz, onu düşmana teslim etmez. Müslüman kardeşinin ihtiyacını gideren kimsenin Allah da ihtiyacını giderir. Kim bir müslümandan bir sıkıntıyı giderirse, Allah Teâlâ o kimsenin kıyamet günündeki sıkıntılarında birini giderir. Kim bir müslümanın ayıp ve kusurunu örterse, Allah Teâlâ da o kimsenin ayıp ve kusurunu örter.”⁷

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، فَلْيُكْفَلْ خَيْرًا أَوْ لِيَسْكُتْ

“Allah’a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusunu rahatsız etmesin. Allah’a ve âhiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin. Allah’a ve âhiret gününe iman eden kimse ya faydalı söz söylesin veya sussun!”⁸

عن أبي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : "مَنْ نَفَّسَ عَن مُسْلِمٍ كُرْبَةً مِّنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِّنْ كُرْبِ الْآخِرَةِ ، وَمَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ سِتْرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ".

“Hz. Ebu Hureyre radiyallahu anh anlatıyor: "Resulullah aleyhissalatu vesselam buyurdular ki: "Kim bir mü'minin dünyevi kederlerinden birini giderirse, Allah da onun kıyamet günü kederlerinden birini giderir. Kim bir müslümanın sırrını örterse, Allah da onun dünya ve ahirette sırrlarını örter. Kişi kardeşinin yardımında olduğu müddetce, Allah da onun yardımındadır.”⁹

VI- Yararlanılabilecek Bazı Kaynaklar

Buhârî, Sahih, İmân 2/7, (I, 9), 2/9, (I, 10), Mezâlim, 46/4, (III, 98), 46/20, (III, 102), İkraḥ, 89/1, (VIII, 56), Hibe, 51/1, (III, 128), Edeb, 78/30-31, (VII, 78), 78/42, (VII, 83), Eşribe, 74/24, (VI, 250), Nikâh, 67/80, (VI, 145), 67/85, (VI, 150), Rikak, 81/14, (VII, 177), 81/23-24, (VII, 184-185), Ezan 10/36, (I, 161), Zekât, 24/16, (II, 116), Hudûd, 86/9 (VIII, 16); Müslim, Sahih, Zekât, 12/90-91, (I, 714-715), İmân, 1/67, (I, 66), 1/71-72, (I, 67-68), 1/74-75, (I, 68), 1/77, (I, 69), 1/93-94. (I, 74), 1/129, (I, 85), Müsâkât, 22/136, (II, 1230), Zikr,

7 Buhârî, Sahih, Mezâlim, 46/3, (III, 98); Müslim, Sahih, Birr, 45/58, (III, 1996)

8 Buhari, Sahih, Nikah, 67/80, (VI, 145), Edeb, 78/31, (VII, 78)

9 Tirmizi, Sünen, Hudud, 15/3, (IV, 34)

48/38, (III, 2074), Nikâh, 16/56, (II, 1034), Birr, 45/32, (III, 1986),
45/78, (III, 2004); Ebû Dâvud, Sünen , Cihâd, 9/1, (III, 7), Edeb 35/11,
(V, 156), 35/46, (V, 202); Tirmizî, Sünen, Kıyâmet, 38/50, (IV, 659),
Ahkâm, 13/18, (III, 635), Birr, 28/18, (IV, 325), 28/24, (IV, 329